

Bölcsődei gyakorlat szempontsora.

Kisgyermekgondozó, - nevelő (OKJ 54 761 02 0010 54 02) - emelt szintű képzéshez.

Tematikus megfigyelési szempontok bölcsődei csoportban

- 1. Alkalom: Intézménylátogatás – Monitoring intézmény bemutatás**
- 2. Alkalom: Gondozónő-gyermek kapcsolatának megfigyelése**
- 3. Alkalom: Mozgásfejlődés, beszédfejlődés megfigyelése, ének-mondóka.**
- 4. Alkalom: A gondozónő szerepe a gyermek játékában- egy kisgyermek játéktevékenységének társkapcsolatok megfigyelése**
- 5. Alkalom: Folyamatos napirend - A gondozási- nevelési feladatok szervezése a folyamatos napirend jegyében**
- 6. Alkalom: Folyamatos napirend – Az állandóság és biztonság megvalósulása**

A jegyzőkönyvvezetés formája:

Idő	Gondozónő	Gyermekek	Megjegyzés
-----	-----------	-----------	------------

Elemzési szempontok:

1. Alkalom: Intézménylátogatás – Monitoring intézmény bemutatás

A bölcsőde működésének dokumentációja:

- Az ellátásra vonatkozó jogszabályok, rendeletek.
- Alapító Okirat, Működési Engedély, Szervezeti Működési Szabályzat, Kollektív Szerződés, Bölcsődei Alapprogram,
- A bölcsőde helyi szakmai programja
- A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei
- Módszertani levelek, útmutatók (Folyamatos napirend, Játék a bölcsődében, Korai fejlesztés a bölcsődében)

Az intézmény szerepe a szolgáltatás jellege, működési formája, rendje, a családok igényei.

- A bölcsőde férőhelyszáma, a felvett gyermekek száma, a gyermekcsoportok életkor szerinti megosztása.

- Az alapellátások mellett végzett tevékenységek a bölcsődében (gyakorlóhely, játszócsoport, időszakos gyermekfelügyelet stb.)
- Intézményes kapcsolatok: fenntartó, felügyeleti szerv, bölcsőde, óvoda, gyermekjóléti szolgálat, stb.

Az intézmény bemutatása

- A bölcsőde épülete, helyiségei: gondozási, gazdasági és kiszolgáló egységek, szociális helyiségek, berendezési tárgyak.
- A gondozó-nevelőmunka személyi feltételei: szakdolgozók és technikai dolgozók a bölcsődében, továbbképzési lehetőségek
- A bölcsődei dokumentáció rövid ismertetése

Összegzés, elemzés a tanult ismeretek alapján.

2. Alkalom: Gondozónő-gyermek kapcsolatának megfigyelése

Figyelje meg a gondozónő tevékenységét, mozdulatait, magatartását!

- Hogyan közeledik a gyermekhez, hogyan szólítja, hívja, kéri, kínálja, odafordul, szemkontaktust felvesz, kivár?
- Milyen a gondozónő magatartása a gyermekkel szemben? Elfogadó, szeretetteljes, segíti-e, a gyermek beilleszkedését a csoportba, ugyanakkor észre veszi-e egyéni igényeit, például hogy elfáradt álmos?

Figyelje meg a gondozónő-gyermek együttműködését a gondozás során!

- Tisztába tévésnél, WC használatnál, öltözködéskor, mosakodásnál, étkezésnél.
- A gyermek részt vesz-e az egyes műveletekben, kellemes, vagy kellemetlen-e számára a tevékenység?
- Milyenek a gondozónő mozdulatai - kedves, megnyugtató, vagy gyors sürgető?
- Jut-e elegendő idő a gondozásra és játékokra?

Miből ismerhető fel a saját gondozónő elv a csoporton belül!

- A gyermek szívesen fordul-e saját gondozónőjéhez?
- Jelzi-e neki örömét, bánatát, a gondozási műveleteknél jól együttműködnek?
- Hogyan reagál a kisgyermek, ha gondozónője megérkezik, vagy eltávozik?

Milyen a gyermek hangulata a gondozónő jelenlétében!

- Szívesen jön a bölcsődébe?

- Nehezen válik el az édesanyjától?
- Keresi-e a saját gondozónőjét?
- Vidám, tevékeny, vagy nem találja a helyét, szomorú?

Figyelje meg a gondozónő magatartását, nevelési attitűdjét, nevelési módszereit!

- Figyelmes, barátságos, ráhagyó?
- Észreveszi-e ha a gyermeknek segítségre van szüksége?

3. Alkalmom: Mozgásfejlődés, beszédfejlődés megfigyelése, ének-mondóka

- Figyelje meg a gyermek alaphelyzetét. (jár, ül, áll, szalad)
- Hogyan változtatja a helyét a gyermek?
- Milyen helyzetváltoztatást tud megfigyelni?
- Milyennek ítéli a gyermek koordinációját? (végtagok mozgása, törzs tartása)
- Teljes talpon jár-e, vagy lábujjhegyen?
- Hogyan közlekedik a lépcsőn a gyermek?
- A gondozónő beszédére hogyan reagál?
- A gyermek kérést teljesít-e?
- Egy-egy szóval, vagy mondattal fejezi ki magát?
- Téveszt-e, felcserél-e hangokat a beszédében?
- A gondozónő énekére, mondókáira, meséire hogyan reagál a gyermek?
- Milyen mondókát, éneket tudott megfigyelni a hallgató?
- Milyen kommunikációs csatornákat használt a gyermek és a gondozónő (verbális, nonverbális)

4. Alkalmom: A gondozónő szerepe a gyermek játékában- egy kisgyermek játéktevékenységének társkapcsolatok megfigyelése

Figyelje meg a gondozónő szerepét a gyermek játéktevékenységében!

- Hogyan kapcsolódott a gyerekek játékába?
- Kezdeményezett-e játékot? Mit? Hogyan?
- Szükség volt-e segítségnyújtásra? Hogyan segített?
- Elismerés, dicséret, szabályközvetítés

Figyelje meg a kiválasztott kisgyermek játéktevékenységét!

- A jegyzőkönyvet 5 perces bontásban készítse el!

Figyelje meg és jegyezze fel az adott csoport játékkészletét!

- A játékeszközök fajtáit és jellemzőit, az egészségügyi, pedagógiai szempontok alapján!
- A játéktevékenység feltételei: mennyiség, minőség, anyagváltozatosság, elhelyezés szerint!
- Funkció szerinti csoportosítás, alapjátékok, nagymozgásos játékok, alkotójátékok, kellékek, házi készítésűek,.....
- Mi jellemzi a gyermek játéktevékenységének módját? (nyugodt, elmélyült, kevés illetve sokáig köti le egy-egy tevékenység, gyakran kerül konfliktusba stb.)
- Mi jellemzi a megfigyelt gyermek játékfejlettségi szintjét?(manipuláció, konstruálás, mozgásos játékok, alkotó játék, szerepjáték stb.)
- Milyen volt a kapcsolata a gondozónővel, társaival játék közben?
- Milyen ismeretszerzési lehetőségek adódtak a gyermek számára? Kiktől, miből adódott?
- Van kedvenc játéka, tevékenysége, kiemelt társa a csoportban?

A megfigyelt kisgyerek társas helyzetei

- Milyen társak felé irányuló megnyilvánulások fordultak elő?
 nézés, mosoly társra
 együttlét közös játék nélkül
 mozgás (egymás felé, társhoz)
 kommunikáció
 tárgyon keresztül kapcsolatfelvétel (adás, elvétel)
 utánzás
- Együttműködés (pl:labdázás, kukucs, együttmozgás, szerepek)
- Milyen gyakori volt a társakkal, illetve a felnőttekkel való kapcsolatfelvétel?
- Hány társával került interakcióba?
- Volt-e a társak között, akivel különösen sokszor került kapcsolatba?
- Ki kezdeményezte a kapcsolatfelvételt?
- Volt-e olyan helyzet, amikor a társakkal való interakcióban a felnőtt segítségére volt szüksége? (konfliktus) Értékelj a helyzetet.
- Véleménye szerint, a megfigyelés ideje alatt milyen helyzetben volt a kisgyermek a csoportban?

5. Alkalom: Folyamatos napirend

A gondozási- nevelési feladatok szervezése a folyamatos napirend jegyében

Figyelje meg milyen folyamatos napirendet alakítottak ki a megfigyelt csoportban!

- A folyamatos napirend módszerén belül párhuzamos, vagy csúsztatott napirendet figyelt meg?
- A folyamatos napirendben a gondozás – nevelés személyi és tárgyi feltételei biztosítottak-e?
- Milyen a gondozást-nevelést segítő illetve nehezítő tárgyi környezetet figyelt meg?
- A csoportszobákhoz kapcsolódó helyiségeknél milyen áttekintési lehetőségek voltak?
- A gondozási tevékenységek helyigénye, eszközigénye biztosított volt-e?
- Kézmosók, W.C.- száma, pelenkák, törülközők, fésűk, ruhák elhelyezése segítette-e a napirend során a gyermekek önállósodását.?
- A napirend az évszaknak megfelelően volt-e kialakítva?
- Hogyan biztosította a csoport folyamatos napirendje a gyermekek szükségleteinek kielégítését? (gondozás, játék, levegőzés, pihenés, alvás)
- A gondozónői és technikai dolgozó munkarendje hogyan igazodott a csoport napirendjéhez, hogyan biztosították az állandó felügyeletet?
- A csoportok korösszetételét, és a gyermekek megoszlását a gondozónők között figyelembe vették-e a napirend kialakításánál? (vegyes-, azonos korú gyermekcsoport)

6. Alkalom: Folyamatos napirend

Az állandóság és biztonság biztosítása jegyében

- A gondozás-nevelés szerves egységet alkotott-e?
- A gondozva –nevelés jegyei: tevékenységhez kötődő kommunikáció az egyyszemélyes bánásmód biztosítása, pozitív megerősítés, ismeretnyújtás, megvalósultak-e?
- A gondozónők összhangban voltak-e a nevelési módszerek alkalmazásában?
- Az egyéni igények és szükségletek kielégítésére adott-e lehetőséget a napirend?

A „saját” gondozónő elv szerinti gondozás

- Felismerhető volt-e a „saját” gondozónő elv szerinti gondozás - nevelés a napirendben?
- Milyen nevelési módszereket alkalmazott a gondozónő és milyen hatással volt:

a gyermekek érzelmeire, hangulatára, viselkedésére, társas kapcsolataira, aktivitására, kreativitására?

- Volt-e a gyermekeknek lehetőségük, idejük az együttműködésre, próbálkozásra, önállósodásra a gondozás során?
- A gondozási tevékenységek során mennyi idő jutott egy gyermekre?
- Hogyan valósult meg a folyamatos gondozás egy gyermek esetében?
- Milyen egyéni igényeket, és mely napirendi szakaszban figyelt meg a gyermekek részéről, hogyan elégítették ezeket ki a gondozónők?

A folyamatos napirend során – a gyermekek számára milyen, kiktől és miből adódó ismeretszerzési lehetőségeket figyelt meg?

Tárnoki Erzsébet

Németh Mária

Gyurkó Andrásné

Spiegelberger Péterné